

PROTOCOL VERTRAGEN EN VERSNELLEN
Basisschool St. Jozef

Inhoud:

1. Inleiding	blz 2
2. Doubleren - vertragen groep 1 t/m 8	blz 3
❖ Overgangscriteria per groep.....	blz 3
• Overgang van 1 naar 2.....	blz 3
• Overgang van 2 naar 3 met gebruik van KIJK 1-2.....	blz 3
• Overgang vanuit groep 3 naar 4	blz 4
• Overgang vanuit groep 4 en 5 naar een volgende groep.....	blz 5
• Overgang vanuit groep 6 en 7 naar een volgende groep.....	blz 5
• Lager presterende leerlingen met een individuele leerlijn.....	blz 5
❖ Voorkomen van doublure.....	blz 6
❖ Procedure doublure	blz 6
• Tijdpad en verantwoording.....	blz 6
3. Versnellen groep 1 t/m 8	blz 7
❖ Signalering meer- en hoogbegaafdheid	blz 7
❖ Mogelijkheden voor onderwijsaanbod	blz 7
❖ Procedure versnelling	blz 8
• Tijdpad en verantwoording	blz 8
• Keuzes	blz 8
4. Bijlagen:	
❖ Bijlage 1: groeidocument.....	blz 9
❖ Bijlage 2: afwegingsschema.....	blz 12

1. INLEIDING

Onze leerlingenpopulatie kent een aantal kinderen waarvoor de normale lesstof en het gemiddelde tempo een probleem oplevert: het gaat (veel) te snel of het gaat (veel) te langzaam, de stof is te moeilijk of het aanbod blijkt onvoldoende uitdagend. In het ene geval kan een oplossing worden gezocht in een doublure of individuele leerlijn. In het andere geval kan versnellen of de keuze voor een ander leerstofaanbod of andere school een uitkomst bieden.

Als een doublure noodzakelijk is, kan dit het beste gebeuren in een zo vroeg mogelijk stadium van de schoolloopbaan van het kind. Versnellen kan ook op een later tijdstip, zelfs nog in de bovenbouw.

Zowel voor vertragen als versnellen is altijd overleg met de directie, IB-er, de afleverende en ontvangende leerkracht noodzakelijk, net als toetsing aan het schoolbeleid. De ouders worden vanzelfsprekend bij het overleg betrokken. De uiteindelijke beslissing tot doublure of (niet)versnellen ligt echter bij de school. Deze beslissing wordt genomen vanuit onze deskundigheid, professionaliteit en verantwoordelijkheid om te handelen in het belang van het kind. De school geeft daarnaast ook duidelijk de grenzen van haar ondersteuningsmogelijkheden aan.

Zowel doublure als versnelling zijn altijd onderbouwd met de feitelijke argumenten die voorhanden zijn; LVS-scores, onderzoeksresultaten, duidelijke verslaglegging, evaluaties van groepsplannen, enz.

De belangrijkste vraag is dus steeds: “Wordt de ontwikkeling van dit kind nu én ook op langere termijn gunstig beïnvloed door een doublure of versnelling?”

- Is er een reële verwachting dat doublure of versnelling een gunstige invloed heeft op de vorderingen van het kind?
- Wat betekent het voor het zelfvertrouwen en sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind?
- Welke gevolgen zijn er voor de positie binnen de groep?
- Is de school in staat om binnen haar mogelijkheden (tijd, aanbod, ruimte, interne en externe expertise) te realiseren wat dit kind aan speciale begeleiding nodig heeft? (zie ook bijlage 2; afwegingsschema)

2. DOUBLEREN GROEP 1 T/M 8

❖ **OVERGANGSCRITERIA PER GROEP**

Overgang van 1 naar 2

Omdat op onze school door een teruglopend leerlingenaantal waarschijnlijk structureel sprake zal zijn van een 1-2 combinatie zal deze overgang geleidelijk en vloeiend verlopen. Dat neemt niet weg dat een kind op het einde van groep 1 wordt verondersteld aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Voor de KIJK-lijnen geldt dat een leerling tenminste voldoende/gemiddeld moet scoren (dus niet meer dan 6 maanden achterlopen op de ontwikkeling volgens zijn/haar chronologische leeftijd). Als een kind op vier of meer leerlijnen een achterstand heeft van 6 maanden of meer én niet voldoet aan de SEO- en/of werkhoudingcriteria, is verlenging van groep 1 gewenst. De zgn. 'herfstkinderen' – instromers oktober t/m december - zullen hierbij bijzonder zorgvuldig gevolgd en besproken worden. Zowel langer kleuteren als vervroegd doorstromen is voor hen niet vanzelfsprekend; dit wordt per kind bekeken. Wettelijk gezien zijn de kinderen die vanaf januari naar school gaan "instromers": zij brengen dus maximaal 2,5 jaar door in de kleutergroepen.

Voorwaarden voor de overgang zijn dus:

- **Een kind zit goed in zijn/haar vel en is gemotiveerd (SEO):**

Basiskenmerken: goed (+)
Betrokkenheid: 3,5 en hoger
Risicofactoren: geen (of incidenteel)
De lijn zelfbeeld: gemiddeld tot bovengemiddeld

- **Op de KIJK-lijnen presteert de leerling voldoende of gemiddeld. Dit betekent: op niet meer dan vier lijnen méér dan 6 mnd. achterstand op chronologische leeftijd.**

- **Taakgerichtheid en zelfstandigheid:**

De lijn taakgericht gedrag en zelfstandigheid

Ontwikkelniveau tenminste 4,5 jaar om goed door te kunnen stromen naar groep 2 (aanscherping: tenminste 10 minuten zelfstandig kunnen werken aan een taak)

- *De ontwikkeling van de grove en fijne motoriek kan een meewegende factor zijn.*

Overgang van 2 naar 3 met gebruik van KIJK! 1-2

Vooraf in groep 2 zal goed overwogen worden of een kind met een voldoende kans op succes kan starten met het aanvankelijk lees- en schrijfonderwijs. Hulpmiddelen daarbij zijn de observaties van de leerkracht, KIJK 1-2 en de LOVS-toetsen TvK en RvK. Als aanvulling kunnen de deeltaetsen uit het dyslexieprotocol gebruikt worden. De criteria zijn vooral gericht op het leesproces. Ze zijn afgestemd op de laatste versie van het Protocol Dyslexie groep 1 en 2 en de brochure 'Iedereen kan leren rekenen' van de PO-Raad. Bij de overgang naar groep 3 worden met name de zgn. 'herfstkinderen' opnieuw zorgvuldig bekeken en per kind wordt besproken wat voor hem/haar het beste is. Voor de KIJK-lijnen geldt dat een leerling tenminste voldoende/gemiddeld moet scoren (dus niet meer dan 6 maanden achterlopen op de ontwikkeling volgens zijn/haar chronologische leeftijd). Als een kind op drie of meer leerlijnen een achterstand heeft van 6 maanden of meer én niet voldoet aan de SEO- en/of werkhoudingcriteria, is verlenging van de kleuterperiode gewenst.

- **Een kind zit goed in zijn/haar vel en is gemotiveerd (SEO):**

Basiskenmerken: goed (+)
Betrokkenheid: 3,5 en hoger
Risicofactoren: geen (of incidenteel)
De lijn zelfbeeld: gemiddeld tot bovengemiddeld

- **Taakgerichtheid en zelfstandigheid (werkhouding):**

- *De lijn taakgericht gedrag en zelfstandigheid*

Ontwikkelniveau tenminste 5,5 jaar om goed te kunnen starten in groep 3 (aanscherping: tenminste 20 minuten zelfstandig kunnen werken aan een complexere taak).

- **Inhoudelijke lijnen:**

- *De lijn auditieve waarneming*

Ontwikkelniveau tenminste 5,5 jaar om goed te kunnen starten in groep 3.

- Rijmen is een belangrijke indicator: leerlingen moeten een rijmpje kunnen onthouden en met rijmen experimenteren.

- Verder moeten leerlingen de beginklank uit een woord kunnen losmaken en m-k-m woorden kunnen analyseren (hakken) en synthetiseren (plakken).
  - *De lijn ontluikende geletterdheid*
- Ontwikkelniveau tenminste 5,5 jaar om goed te kunnen starten in groep 3.
  - Passief en actief kennen van 15 letters in mei van groep 2 (bij doorstromen na de zomervakantie). Er is sprake van zorg als leerlingen in juni van groep 2 minder dan 12 letters passief en actief kennen (alfabetisch principe, fonemisch bewustzijn).
    - *De lijn mondelinge taalontwikkeling*
  - Geen ernstige logopedische problemen.
    - *Ontwikkeling van inzicht in cijfers en getallen*
- Ontwikkelniveau tussen 5 en 5,5 jaar om goed te kunnen starten in groep 3.
  - Kennen cijfersymbolen (5;6).
  - Terugtellen vanaf 10 (5;6).
  - Vanaf een gegeven getal verder kunnen tellen (niet specifiek genoemd in KIJK).
  - Tot 20 kunnen tellen (niet specifiek genoemd in KIJK).
  - Buurtgetallen van getallen rond 20 noemen (niet specifiek genoemd in KIJK).
  - *Ontwikkeling van het logisch denken (5 - 5;6 jaar)*
- Ontwikkelniveau tussen 5 en 5,5 jaar om goed te kunnen starten in groep 3.
  - Vergelijken van kleine aantallen (5;6).
  - In een oogopslag herkennen van kleine aantallen (5;6).
  - *De ontwikkeling van de grove en fijne motoriek kan een meewegende factor zijn.*

Overgang vanuit groep 3 naar 4

Een leerling gaat over naar groep 4 als wordt voldaan aan onderstaande voorwaarden. Als de leerontwikkeling niet voldoet aan onderstaande criteria, zijn de basisvaardigheden voor groep 4 onvoldoende aanwezig. Een doublure is dan gewenst. Een sterk vermoeden van dyslexie (onvoldoende scores op de toetsen voor technisch lezen en/of begrijpend lezen en spelling) is op zichzelf geen reden voor een doublure of verwijzing; dat lost immers het probleem niet op. Een leesachterstand die eind groep 3 al groter is dan een half jaar, maakt de kans op succes in groep 4 nagenoeg nihil. Dan is een doublure toch wenselijk om het kind extra tijd te geven om de basis van letterkennis en automatisering te versterken.

Als slechts aan 1 of 2 van de andere voorwaarden niet wordt voldaan, vindt een afweging plaats, waarin het geheel van observaties en toetsen vanaf groep 1 wordt meegenomen.

Voorwaarden:

- Voldoende tot goede leesontwikkeling:
  - Minimaal AVI M3 beheersingsniveau, E3 instructieniveau op het einde van het schooljaar.
  - DMT 3 minimaal een vs-score die overeenkomt met de laagste III-score (29) bij de afname op het einde van het schooljaar. (voormalige ondergrens inspectie was 33)
  - Voldoende geautomatiseerde leeshandeling en toepassing van leesstrategieën: directe woordherkenning.
- voldoende betekenis kunnen geven aan teksten of woorden:
  - Minimaal een vs-score van 99 op de Cito-toets Begrijpend Lezen E3.
  - Minimaal een vs-score van 49 op de Cito-toets Woordenschat E3.
  - Minimaal een vs-score van 46 op de Cito-toets Begrijpend Luisteren E3
- Spelling is voldoende:
  - Minimaal een vs-score van 195 bij de Cito-spellingtoets E3.
  - Voldoendes bij de methodetoetsen.
- Rekenen is voldoende:
  - Minimaal een vs-score van 134 bij de Cito-rekentoets E3.
  - Voldoendes bij de methodetoetsen.
  - Sommen tot en met 10 zijn geautomatiseerd.
- De sociaal/emotionele ontwikkeling is goed:
  - De leerling is vrij van emotionele belemmeringen ($\geq$ gemidd. scores KIJK).
  - Werkhouding, concentratie en motivatie zijn voldoende tot goed. ($\geq$ gemidd. scores KIJK).

Conclusie:

Bij een overweging tot doublure in groep 3 speelt het lezen de grootste rol. Er moet perspectief tot inlopen van de achterstand zijn, of op zijn minst verstevigen van de basisvaardigheden van het aanvankelijk leesproces (klank-tekenkoppeling, analyse en synthese) anders heeft doublure geen zin.

Overgang vanuit groep 4 en 5 naar volgende groep

Een leerling gaat over naar groep 5 of 6 als wordt voldaan aan onderstaande voorwaarden. Als aan drie of meer van de voorwaarden niet wordt voldaan (zijnde niet de combinatie lezen én spelling én begrijpend lezen), is de beginsituatie voor een volgende groep onvoldoende of niet aanwezig. Een doublure is dan gewenst.

Voorwaarden:

- Voldoende tot goede leesontwikkeling:
  - Minimaal AVI M-toets beheersingsniveau, E-toets instructieniveau
  - DMT E3 een IV-score, die overeenkomt met de laagste vs die binnen het C-niveau valt
- Begrijpend lezen is voldoende:
  - Minimaal een IV-score, die overeenkomt met de laagste vs die binnen het C-niveau valt van de Cito-toets Begrijpend Lezen
- Spelling is voldoende:
  - Minimaal een IV-score, die overeenkomt met de laagste vs die binnen het C-niveau valt van de Cito-spellingtoets
  - Voldoendes bij de methodetoetsen
- Rekenen is voldoende:
  - Minimaal een IV-score, die overeenkomt met de laagste vs die binnen het C-niveau valt van de Cito-rekentoets
  - Voldoendes bij de methodetoetsen
  - Sommen tot en met 20 en tafeltjes (in groep 5) zijn geautomatiseerd
- De sociaal/emotionele ontwikkeling is goed:
  - De leerling is vrij van emotionele belemmeringen (groene scores KIJK)
  - Werkhouding, concentratie en motivatie zijn voldoende tot goed. (groene scores KIJK)

Dyslexie (onvoldoende scores bij lezen en /of spelling) is op zichzelf geen reden voor doublure. Mocht vroegtijdig blijken dat een leerling in groep 4 onvoldoende basisvaardigheden heeft om het schooljaar succesvol voort te zetten, kan incidenteel ook worden gekozen voor een 'vertraging' halverwege het schooljaar: hij/zij gaat dan na de kerst- of carnavalsvakantie terug naar groep 3.

Overgang van groep 6 en 7 naar een volgende groep

Leerlingen kunnen hooguit één keer doubleren. Dit kan t/m groep 5. Daarna wordt niet meer gedoubleerd, maar indien nodig gekozen voor het volgen van een individuele leerlijn voor lager presterende leerlingen. (zie onderstaande tekst)

Lager presterende leerlingen met een eigen leerlijn

Voor sommige leerlingen gaat het tempo van de groep veel te snel. Dat kan gelden voor één, maar ook voor meerdere vakken. Ook voor deze leerlingen moet het onderwijs zo ingericht zijn dat zij in het tempo mogen leren dat zij aankunnen.

Deze leerlingen volgen een individuele leerlijn. Een individuele leerlijn kan pas gevolgd worden na zorgvuldig overleg en proberen we in het geval van een zwakke leerling zo lang mogelijk te voorkomen (nooit eerder dan vanaf groep 6). Leerlingen die het groepstempo (uiteindelijk) niet kunnen volgen worden altijd besproken met de IB-er, ZAT en event. AB-ers.

De leerlijn voor lager presterende leerlingen bestaat vrijwel altijd uit een beperking tot de minimale basisstof. De individuele leerlijn beperkt zich meestal tot één bepaald vak. Een leerling die het groepstempo niet aankan, maakt minder vorderingen in de stof en bouwt een achterstand op. Het leerprobleem wordt meestal bevestigd door een capaciteitenonderzoek en door gebleken didactische resistentie. Voor deze leerlingen wordt een eigen leerlijn gebruikt die aansluit bij zijn of haar mogelijkheden. Op het moment dat de zwakkere leerling een eigen leerlijn krijgt, zal hij/zij waarschijnlijk met een lager eindniveau onze school verlaten na groep 8. De overstap naar een eigen leerlijn wordt daarom geprobeerd te voorkomen of zo lang mogelijk uit te stellen, omdat is aangetoond dat deze leerlingen ondanks hun beperkingen toch profiteren van de groepsinstructie en zich optrekken aan hun medeleerlingen. Ook is gebleken dat een eigen leerlijn neerkomt op minder instructietijd. Op onze school wordt op zijn vroegst in groep 6 met een individuele leerlijn begonnen. Indien dit onvermijdelijk lijkt, gebeurt dit altijd na zorgvuldig overleg met ouders, leerkrachten en

externe deskundigen en wordt een groeidocument opgesteld. In dit groeidocument worden tussendoelen gesteld en een verwacht uitstroomniveau in groep 8 aangegeven. De tussendoelen worden in principe hoog gesteld, evaluaties vinden elke 8 weken plaats en worden in het groeidocument vastgelegd.

❖ **VOORKOMEN VAN DOUBLURE**

Ter voorkoming van doublure werkt het team aan:

- vroegtijdige signalering van problemen en goede hulp bieden aan kinderen met (een) achterstand. Methode- en LOVS-toetsen worden geanalyseerd om de juiste begeleiding te kunnen bieden.
- een zo goed mogelijke gelijke werkwijze op pedagogisch en didactisch terrein van de onderlinge groepen.
- het regelmatig houden van individuele leerling-besprekingen, toets- en groepsbesprekingen (zie zorgkalender)
- Een goede mondelinge en schriftelijke overdracht van de groep met alle ins en outs voor het begin van het nieuwe schooljaar tussen de huidige leerkracht en de ontvangende leerkracht, door het bespreken van de groepsoverzichten en gezamenlijk maken van nieuwe groepsplannen voor het komende schooljaar.

❖ **PROCEDURE DOUBLURE**

• **Tijdpad en verantwoording**

Over kinderen die eventueel zullen doubleren wordt in het team gesproken. De momenten waarop een mogelijke doublure aan de orde kan komen zijn de leerlingbespreking in januari /februari en vóór het 2^e rapport. De leerkracht neemt hiervoor het initiatief. Een mogelijke doublure dient altijd met de IB-er en directie doorgesproken te worden. Er wordt samen een afweging gemaakt van de voor- en nadelen voor het kind.

De groepsleerkracht bespreekt de mogelijk gewenste doublure liefst zo snel mogelijk met de ouders, maar uiterlijk in april/mei. Hij /zij maakt daarvoor een afspraak met de ouders. De leerkracht geeft de (mede in de leerlingbespreking geformuleerde) voor- en nadelen van de mogelijkheid van doubleren aan de ouders door. Hij/zij geeft ruimte voor de mening van de ouders. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt met daarin de genoemde argumenten en een afspraak voor een tweede gesprek eind mei, begin juni. Dit verslag wordt in het leerling-dossier opgeslagen en gaat in afschrift naar de ouders. Indien gewenst kan de intern begeleider aanwezig zijn bij dit gesprek.

Eind mei, begin juni volgt een tweede gesprek tussen de groepsleerkracht, de interne begeleider en de ouders waarin we tot een definitieve beslissing komen. Indien gewenst door interne begeleider en / of leerkracht gaat aan dit gesprek een extra leerling-bespreking vooraf. Ook van dit tweede oudergesprek wordt een schriftelijk verslag gemaakt waarvan de ouders een afschrift krijgen (aanvulling op formulier).

In gevallen van grote twijfel zal gewacht kunnen worden op de uitslag van de E/toetsen in juni. Het bestaan van de twijfel en het uitstel van een beslissing wordt desondanks tijdig met de ouders besproken, d.w.z. uiterlijk in april / mei.

De uiteindelijke beslissing wordt weloverwogen en op grond van *feitelijke* argumenten genomen door de school; zie de criteria. Indien het kind doubleert wordt samen met de ouders besproken hoe dit met het kind en de rest van de groep gecommuniceerd wordt.

Bij doublure of vertraging wordt altijd in het groepsplan opgenomen welke specifieke onderwijsbehoefte het kind heeft en hoe hiermee rekening gehouden wordt in de aanpak.

3. VERSNELLEN GROEP 1 T/M 8

❖ SIGNALERING MEER- EN HOOGBEGAAFDHEID

Er zijn leerlingen waarvoor het tempo van de groep te laag ligt en die onvoldoende uitdaging vinden in de gewone leerstof van de groep. Deze kinderen kunnen opvallen door hun hoge scores of hoger denkniveau, maar kunnen ook onderpresteren en daardoor niet herkend worden als meerbegaafde leerlingen met een bijzondere onderwijsbehoefte.

In eerste instantie signaleren wij leerlingen die meer aankunnen door observatie. We zien dan dat sommige leerlingen wat gemakkelijker door de leerstof van groep 1 en 2 gaan en we spreken dan van een ontwikkelingsvoorsprong. Zij presteren boven hun kalenderleeftijd bij KJK. De Peuterspeelzaal kan al de behoefte aan uitdaging gemeld hebben en/of de hoge scores op de Peutertoetsen. Ouders kunnen hun vermoedens kenbaar maken.

Meestal laten bovenpresteerders zich echt duidelijk zien in groep 3. Ook krijgen we signalen van ouders die vertellen dat hun kind zich op school verveelt of kan er een vermoeden zijn van onderpresteren. Om hier duidelijkheid in te krijgen maken we vanaf groep 1 gebruik van het digitaal signaleringsprogramma DHH en overleggen we met de externe deskundigen. Standaard screeningsmomenten middels een quickscan voor het DHH zijn:

- na 6 weken in groep 1
- na 6 weken in groep 3
- eind groep 5
- natuurlijk kunnen kinderen ook tussentijds gesignaleerd worden.

Het DHH is een signaleringsinstrument dat een sein voor nader onderzoek kan geven: er wordt géén IQ vastgesteld. Het toont wel aan of een kind kan presteren op een hoger cognitief niveau. Bij een vermoeden van onderpresteren kan aanvullend de 'Vragenlijst Onderpresteren' (I.Gooijen, Hoensbroek) ingevuld worden.

Voor de leerlingen die gescreend en (of anderszins) gesignaleerd zijn, kiezen we in eerste instantie voor compacten en verrijken, voor verdieping en aanbod van aanvullende of andere programma's, *niet* voor versneld doorlopen van de basisschool-leerstof. Versnellen kan bij uitzondering n.a.v. DHH-uitkomsten en na een positieve score op de VersnellingsWenselijkheidsLijst. (Centrum voor BegaafdheidsOnderzoek KUN).

Het DHH geeft ook aanwijzingen voor de begeleiding en ondersteuning van meerbegaafde leerlingen.

❖ MOGELIJKHEDEN VOOR ONDERWIJSAANBOD

Na vaststelling van hoogbegaafdheid middels een onderzoek of als een gefundeerd vermoeden van hoogbegaafdheid bestaat zijn er verschillende mogelijkheden:

- Het kind doorloopt alle groepen van onze school met een extra aanbod in de vorm van speciale projecten of opdrachten die recht doen aan zijn meerbegaafdheid. Er moet altijd aandacht zijn voor het 'leren leren': de uitdaging zorgt ervoor dat inspanning geleverd moet worden om zich de stof eigen te maken en dat leerstrategieën moeten worden toegepast.
- Het kind gaat – bij uitzondering - versneld over naar een volgende groep. We kiezen daarbij voor een geleidelijke weg: een leerling verwerkt de leerstof van een bepaalde groep in een versneld tempo en stapt gedurende een schooljaar geleidelijk over naar een volgende groep op het moment dat goed aansluit bij zijn prestaties en ontwikkeling. Hij / zij doet de stof van twee leerjaren dus in één schooljaar. Daarbij is ook de sociaal- emotionele ontwikkeling een belangrijk overwegingspunt. De VersnellingsWenselijkheidslijst wordt ingevuld en KJK-uitslagen en gesprekken met de leerling worden in het overleg meegenomen. Met de ouders wordt besproken welke verwachtingen zij koesteren en wat hun motivatie is. De betrokken leerkrachten en directie gaan in overleg en bespreken de (on)mogelijkheden en werkbaarheid m.b.t. een eventuele versnelling. Alle verzamelde gegevens worden in de beslissing meegewogen.
- Een derde mogelijkheid is overstap naar een LEO-groep van Prodas op basisschool de Heiakker in Deurne. Als aan alle criteria daarvoor wordt voldaan, kan aanmelding plaatsvinden. Eén criterium is dat de hoogbegaafdheid middels onderzoek is aangetoond. Deelname aan een LEO-groep wordt door ouders (Parentes-groep) zelf bekostigd. Voortbestaan van de LEO-groepen is in de toekomst afhankelijk van financiële waarborgen en mogelijke subsidiëring.
- De Prodas-plusklas is een mogelijkheid om gedurende een vastgestelde periode een ochtend per week te werken aan speciale projecten, te leren leren en aan de slag te gaan met sociale vaardigheden. Aanmelding gebeurt na signalering (zie boven) en in overleg met de ouders.

Instromen kan in september en in februari. In principe bezoekt een kind de Plusklas gedurende één periode, maar dit kan verlengd worden, als dit wenselijk wordt geacht. Bij de Plusklas worden de leerkrachten van het betreffende kind nadrukkelijk betrokken: hij/zij blijft verantwoordelijk en kan de ingezette lijn in de klassensituatie voortzetten. Het belangrijkste criterium voor toelating is handelingsverlegenheid van de school bij het betreffende kind. Zowel de leerkracht als het kind zelf formuleren vooraf een duidelijke hulpvraag. Ouders zorgen zelf voor vervoer naar de Plusklas, school betaalt de kosten per half jaar.

- In groep 8 kunnen meerbegaafde kinderen gebruik maken van de mogelijkheid om in de periode nov. – april 1 keer per 1 of 2 weken gedurende 1 – 1,5 uur op het V.O. lessen in Engels, wiskunde of Latijn te volgen.

In samenwerking met de ouders wordt er naar gestreefd een goede balans te vinden tussen de speciale onderwijsbehoefte van het kind en zijn sociaal-emotionele ontwikkeling. Hiervoor vindt met vastgelegde regelmaat overleg plaats. Als het een leerling in de bovenbouw betreft, wordt ook de beoogde school voor V.O. bij dit overleg betrokken.

❖ PROCEDURE VERSNELLING

Tijdpad en verantwoording

Na signalering door screening, observatie of op verzoek van ouders worden aanvullende gegevens verzameld die het (vermoeden van) hoogbegaafdheid onderbouwen:

- LOVS-scores: I-score, informatie uit KIJK
- Bij vermoeden van onderpresteren invullen van vragenlijst 'onderpresteren'.
- Ervaringen van de leerkracht m.b.t. werkhouding, taakgerichtheid, onderliggende problematiek bij het kind: kansen en valkuilen.
- Ervaringen van de ouders: verwachtingen en motivatie
- Ervaringen van het kind: verwachtingen, motivatie, sociaal-emotionele aspecten
- Afname van het DHH en/of de VersnellingsWenselijkheidsLijst, andere testen indien gewenst.
- Toetsing aan beleid en mogelijkheden van de school, toetsing aan toelatingscriteria voor alternatieven

Leerkrachten en ouders maken samen een afweging van de voor- en nadelen van een versnelling, aanmelding Plusklas of aanmelding LEO-groep. Ook de mening van de betrokken leerling is belangrijk. De oudergesprekken worden vastgelegd in het daarvoor bedoelde verslagformulier en – ondertekend voor gezien door zowel school als ouders - in het leerlingendossier opgeslagen. Leerlingen kunnen in principe slechts één keer versnellen; daarna komen andere opties in beeld, zoals overstap naar een LEO-groep of het volgen van een afzonderlijk verrijkingprogramma.

Keuzes:

- Een aanmelding voor de Prodas-Plusklas of verwijzing naar LEO-groepen kan gedurende het hele schooljaar besproken worden. Het starten van een versnelling gebeurt in principe in het begin van het schooljaar, met de bedoeling rond januari over te stappen naar de volgende groep.
- Aanmelding voor de Plusklas gedurende het hele schooljaar, instromen kan 2 x per schooljaar.
- Verwijzing naar LEO-groepen is afhankelijk van de bestaande wachtlijst en bestaansmogelijkheden van deze afdeling in de toekomst.

Bijlagen:

- 1 - formulier groeidocument
- 2 - formulier afwegingsschema onderwijsbehoeften

Groeidocument

Naam:
Adres:
Telefoonnummer:
Geboortedatum:
Groep:
Datum start document:
Document opgesteld door:

LVS resultaten			
	Meetmoment 1	Meetmoment 2	Meetmoment 3
Begrijpend lezen			
DMT			
Rekenen			
Studievaardigheden			
Woordenschat			
Spelling			

(*) Uitstroomprofiel

PRO /VMBO B/VMBO K/ VMBO T/ HAVO/ VWO

Te verwachten Eind DLE/Vaardigheidsscores:

	DLE	VS
Begrijpend lezen		
DMT		
Rekenen		
Studievaardigheden		
Woordenschat		
Spelling		

(*) Toelichting bij het uitstroomprofiel:

De reden van een groeidocument:

(*)Periode 1

Start datum:

Evaluatie datum:

Periode doel:

Te verwachten DLE/Vaardigheidsscores:

	DLE	VS
Begrijpend lezen		
DMT		
Rekenen		
Studievaardigheden		
Woordenschat		
Spelling		

(*)Begeleiding:

1. Hoeveelheid **aandacht en tijd** is er nodig in de klas?
2. Welke **onderwijsmaterialen** zijn er extra nodig voor deze leerling? Denk daarbij aan structuur, methoden, laptop etc.
3. Welke **ruimtelijke omgeving** heeft deze leerling nodig? Denk daarbij aan structuur, rust, time-out etc.
4. Welke **expertise** heeft de leerkracht/de school nodig om deze leerling goed te kunnen ondersteunen?
5. Welke **samenwerking met externe organisaties** zouden deze leerling kunnen ondersteunen?

(*)Evaluatie periode 1:

Datum:

Aanwezig:

Samenvatting:

Afspraken:

Ouders hebben het groeidocument wel/niet ingezien.

Datum:

(*) Handtekening:

Mocht dit groeidocument gebruikt worden als een OPP dan is het verplicht dit document minimaal 1 keer per jaar te evalueren en moeten alle (*) zijn ingevuld.

Het OPP moet besproken worden met beide ouders en goed gekeurd worden dmv een handtekening.

Afwegingsschema onderwijsbehoeften

	Aandachtspunten: wat vraagt het kind?	Mogelijkheden van de school (binnen minimum niveau van zorg)	Onmogelijkheden van de school (binnen minimum niveau van zorg)	Extra ondersteunings- mogelijkheden intern (basisondersteuning overstijgend)	Ondersteunings- mogelijkheden extern (binnen bestuur en binnen SWV)
Aandacht en tijd pedagogisch en didactisch					
Onderwijs- materiaal					
Ruimtelijke omgeving klassenorganisatie en gebouw					
Expertise kennis en vaardigheden van leerkrachten					
Samenwerking met externe instanties					
Medeleerlingen					
Ouders					